

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Scientific

علمی

بازتاب توسط: لاله - هوادار سازمان انقلابی افغانستان

۲۷ اکتوبر ۲۰۱۱

نسبی و مطلق

نسبی و مطلق مقولات فلسفی هستند که دو جنبهٔ مختلف کیفیت اشیاء را بازتاب می‌کنند. نسبی آن چیزی است که مشروط، مشخص و محدود باشد. مطلق آن چیزی است که غیر مشروط، جهانشمول و پایان ناپذیر باشد. دیالکتیک ماتریالیستی بر آنست که همه چیز در جهان دارای یک جنبهٔ نسبی و یک جنبهٔ مطلق است. تعادل و سکون اشیاء نسبی است در حالی که حالت عدم تعادل و حرکت اشیاء مطلق است. همگونی اضداد نسبی است و مبارزهٔ آنها مطلق. همچنین است در مورد شناخت انسانی: حرکت شناخت انسانی به سوی حقیقت عینی مطلق است. اما به علت وجود محدودیت‌های ناشی از شرایط معین تاریخی، شناخت انسان نمی‌تواند یک باره و تماماً اشیاء را درک و منعکس نماید و بنابراین این شناخت نسبی است. برای دیالکتیک ماتریالیستی، نسبی و مطلق یک وحدت دیالکتیکی را می‌سازند. در هر نسبی مطلق نهفته است و مطلق به نوبهٔ خود وجود مستقل از نسبی ندارد، بلکه در نسبی زیست می‌کند. در خارج از نسبی، مطلق وجود ندارد و بدون مطلق نمی‌تواند سخنی از نسبی در میان باشد. حقایق نسبی هسته‌هایی از حقیقت مطلق را در خود دارند، و مجموعهٔ بیشماری از حقایق نسبی، حقیقت مطلق را می‌سازند. چنانچه به طور مکانیکی روابط دیالکتیکی موجود بین نسبی و مطلق را قطع نماییم، به انحراف نسبی گرائی یا مطلق گرائی در خواهیم غلتید. تیوری نسبی گرائی، خصلت نسبی شناخت را مرجح می‌شمارد و وجود عناصر حقیقت مطلق را در حقایق نسبی و همچنین خود حقیقت مطلق را نفی می‌کند و از این طریق محتوای عینی حقیقت را منکر می‌شود و در نتیجه به ورطهٔ شکاکیت یا صوفی‌گری در می‌غلتد. لنین خاطر نشان می‌سازد که: "برای دیالکتیک عینی، در نسبی مطلق موجود است. برای ذهنی‌گری و صوفی‌گری، نسبی تنها نسبی است و مطلقاً موجود نیست."^۱

^۱ - لنین: "در بارهٔ مسألهٔ دیالکتیک"

تیوری مطلق گرائی نیز حقیقت مطلق را از حقیقت نسبی جدا می کند و حقیقت نسبی را نفی می کند. این تیوری "حقیقت مطلق" تغییر ناپذیر را به عنوان تنها حقیقت می شناسد و منکر آنست که حقیقت نسبی مرحله ای است در پروسه شناخت حقیقت مطلق.

****

بر گرفته از کتاب مبانی و مفاهیم مارکسیسم